

Association of Secondary Principles มีองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ความคิด (Cognitive Skill) การตอบสนองต่อการรับรู้ (Perceptual Response) วิธีการสอนที่ชอบ (Instruction Preference) และวิธีการเรียนที่ชอบ (Study Preference) พบว่า รูปแบบการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยองค์ประกอบทางการตอบสนองต่อการรับรู้ มีความสัมพันธ์มากที่สุด (บุญโรม สุวรรณพาหุ , 2545 : 28)

โยซอฟท์ (Yosoft, 1983 : 2304 – A) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับรูปแบบการเรียนของนักศึกษาในมาเลเซีย ที่มหาวิทยาลัยฮิลินอยส์ โดยใช้รูปแบบการเรียนของโคลด์ (Kolb's Learning Styles Inventor) พบว่า พฤติกรรมที่พยายามหลีกเลี่ยงความล้มเหลวมีส่วนสัมพันธ์กับการเรียนรู้เห็นได้ชัด ส่วนพฤติกรรมที่ประสบความสำเร็จในการเรียน มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ที่เป็นนามธรรม ระดับชั้นปี และสาขาวิชาที่เรียนเป็นตัวประกอบที่มีนัยสำคัญ ในความสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและรูปแบบการเรียน และพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีค่อนข้างที่จะเป็นอิสระจากรูปแบบการเรียนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญบางอย่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรูปแบบการเรียนเมื่อวิเคราะห์โดยองค์ประกอบต่าง ๆ (บุญโรม สุวรรณพาหุ, 2545 : 28)

ฮัมฟรีย์, จอห์นสัน และจอห์นสัน (Humphrey, Johnson and Johnson. 1982 : 351 - 356) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือ แบบแข่งขันและแบบอิสระ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 9 แผนกวิทยาศาสตร์กายภาพ จำนวน 44 คน โดยการแบ่งกลุ่มทดลองออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ที่มีการเรียนแบบร่วมมือ แบบแข่งขัน และแบบอิสระทดลองเป็นเวลา 6 สัปดาห์ พบว่า นักเรียนที่มีสไตล์การเรียนแบบร่วมมือจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนที่มีสไตล์การเรียนแบบแข่งขันและแบบอิสระ (บุญโรม สุวรรณพาหุ , 2545 : 29)

กิลด์ (Guild, 1980 : 1033 – A) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยแมสซาชูเซต เพื่อให้อาจารย์นำรูปแบบการเรียนมาใช้ประโยชน์ (บุญโรม สุวรรณพาหุ , 2545 : 30) พบว่า

1. นักศึกษามีแนวทางในการเรียนแตกต่างกัน ซึ่งอาจจะจัดเป็นรูปแบบการเรียนของแต่ละคน
2. คุณลักษณะของรูปแบบการเรียน สามารถประเมินผลและจำแนกได้
3. คุณลักษณะของรูปแบบการเรียน มีผลต่อบุคคลในทิศทางที่แตกต่างกัน และมีปัจจัยหลายประการที่มีผลต่อรูปแบบการเรียนของบุคคล

4. ทฤษฎีรูปแบบการเรียน มีความสำคัญ ในการที่จะนำมาใช้สำหรับการเรียนการสอนในชั้นเรียน

5. รูปแบบการเรียนการสอนที่ดีจะมีผลต่อรูปแบบการเรียนและผลการเรียน

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในและนอกประเทศ พบว่า ได้มีการสนใจและให้ความสำคัญศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ทั้งในระดับระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา ในระยะแรกของการจัดการศึกษาของไทยนั้น ไม่ค่อยได้ให้ความสนใจกับสิ่งที่อยู่ภายในตัวของผู้เรียน จะเห็นได้ว่าทั้งนักการศึกษา ครูอาจารย์ ได้ให้ความสนใจในส่วนองวิธีการหรือกระบวนการสอนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งต่างกับปัจจุบันนี้ที่พระราชบัญญัติการศึกษา ได้มีการเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการเรียนการสอนจากเดิมที่ให้ผู้สอนเป็นศูนย์กลาง (Teacher centered) มาให้ความสนใจกับผู้เรียนเป็นหลักหรือผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student centered) เพราะฉะนั้นการที่ผู้เรียนสามารถเรียนได้อย่างเต็มศักยภาพเพียงไรนั้น ปัจจัยแรกที่สำคัญคือ ตัวผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยหมายถึง รูปแบบการเรียนรู้ ลักษณะนิสัย ความชอบ วิธีการที่ชอบใช้ในการเรียนและสามารถได้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากเหตุผลที่กล่าวมาจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนต่อไป

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน

4.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านนับว่าเป็นทักษะที่จำเป็นมากในชีวิตประจำวันของมนุษย์ เพราะการอ่านนับว่าเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้อย่างหนึ่ง เป็นการถ่ายทอดความคิดระหว่างบุคคล สำหรับความหมายของการอ่านนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายเอาไว้ อาทิ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542 : 10) ได้กล่าวว่า การอ่าน คือ ความเข้าใจในสัญลักษณ์ เครื่องหมาย รูปภาพ ตัวอักษร คำและข้อความที่พิมพ์หรือเขียนขึ้นมา

ทัศนีย์ สุขเมธี (2542 : 24) ได้กล่าวว่า การอ่าน คือ การแปลสัญลักษณ์ที่เขียนหรือพิมพ์ให้มีความหมาย

พันธ์ศักดิ์ เหล่าทอง (2540 : 8 - 9) ได้กล่าวว่า การอ่าน คือ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับข้อความที่อ่าน โดยผ่านกระบวนการทางสมองซึ่งเป็นส่วนสร้างและประมวลความหมายจากตัวอักษรที่ประจักษ์แก่ตา และผสมผสานข้อมูลที่ได้จากการอ่านนั้นเข้ากับความรู้หรือประสบการณ์เดิมที่ผู้อ่านมีอยู่ก่อนบ้างแล้ว

สมุทฺร เซ็นเซวมิช (2540 : 1) ได้กล่าวว่า การอ่านคือ การสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ผู้อ่านแสดงปฏิกิริยาตอบโต้ และอาจจะตอบโต้กับผู้อื่นด้วย การสื่อความหมายในการอ่านนั้นจะต้องมีองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ

1. ผู้เขียน
2. ผู้อ่าน
3. รายงาน สิ่งที่อ่านมาแล้วหรือปฏิกิริยาโต้ตอบซึ่งอาจจะเกิดขึ้นจากการอ่านนั้น ๆ

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2536 : 18) ได้กล่าวว่า การอ่านตามความหมายที่ทิงเกอร์ (Tinkcr, Miles A. and MaCullough, 1962) ได้กล่าวว่า การอ่านเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางสมอง ตัวอักษรนั้นทำหน้าที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้อ่านระลึกถึงความหมาย ซึ่งผู้อ่านต้องใช้มันโนทัศน์หลายอย่างจึงจะเข้าใจสิ่งที่อ่านและได้ความหมายใหม่นั้น ความหมายใหม่ที่เกิดขึ้นจะถูกเรียบเรียงเป็นกระบวนการทางความคิด

บันลือ พฤษกะวัน (2532 : 2) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นการสื่อความหมายที่จะถ่ายโยงความคิดความรู้ จากผู้เขียน (ผู้สื่อ) ถึงผู้อ่านลักษณะนี้เรียกว่า “อ่านเป็น” ผู้อ่านย่อมเข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน โดยอ่านแล้วสามารถประเมินผลของสิ่งที่อ่านได้ด้วย

ไคลน์ (Klein, 1997 : 6 - 7) ได้กล่าวว่า โดยทั่วไปแล้วความหมายของการอ่าน คือ

1. กระบวนการที่ผู้อ่านได้รับความรู้จากบทความที่อ่าน ซึ่งผู้อ่านจะต้องนำความรู้เดิมมารวมเข้ากับความรู้ใหม่ เพื่อจะทำความเข้าใจโครงสร้างของเรื่อง คำศัพท์ที่ต้องอ่าน
2. กลวิธีซึ่งผู้อ่านจะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมทั้งต่อเรื่องและบริบทเพื่อสร้างความหมายขณะที่อ่าน
3. ปฏิกิริยาโต้ตอบ ระหว่างผู้อ่านกับเรื่องที่อยู่ภายในบริบทเฉพาะ
4. การดัดแปลง ซึ่งสามารถดัดแปลงให้เหมาะสมกับเนื้อหา และเงื่อนไขในการสอนเพื่อ
 - 4.1 พัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการนำความรู้เดิมที่มีอยู่มาใช้กระบวนการอ่าน
 - 4.2 พัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการประมวลโครงสร้างทางภาษา และการทราบความหมายของเนื้อหา
 - 4.3 แก้ไขกลวิธีและกระบวนการทางปัญญาที่ใช้ในกระบวนการอ่าน

เทย์เลอร์ (Taylor, 1995 : 4, 21) ได้กล่าวให้ความเห็นของการอ่านว่า เป็นทั้งกระบวนการทางภาษาศาสตร์ กระบวนการทางความคิด และเป็นกระบวนการทางสังคม กล่าวได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการหนึ่งทางภาษาศาสตร์ ซึ่งพบว่าจะมีการเชื่อมโยงสัมพันธ์กับกระบวนการอื่น ๆ ทางภาษาตรงที่มีความสัมพันธ์ร่วมกันในเรื่องของเสียง ตัวอักษร ความหมายและไวยากรณ์ การอ่านเป็นกระบวนการทางความคิด เป็นปฏิบัติการทางสมองที่ประกอบด้วยความคิดหลาย ๆ ประเภท

ได้แก่ การใส่ใจ การรับรู้ การเข้ารหัส การจำ การลืม การดึงเข้ารหัส และการอ่านเป็นกระบวนการทางสังคม เพราะการอ่านประกอบด้วยความคิดต่อสื่อสารกับผู้อื่น และบุคคลจะเรียนรู้จากการอ่านได้ตลอดเวลาในห้องเรียนหรือในกลุ่ม รวมทั้งที่บ้าน โดยการเรียนรู้ผ่านการปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่ เพื่อน น้อง และครู นอกจากนี้การอ่านยังช่วยให้บุคคลเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมได้ เช่น การอ่านเพื่อการเข้าสัมมนา

วิลเลียมส์ (Williams, 1989 : 3 – 7) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการหาความหมายจากข้อเขียน ซึ่งผู้อ่านที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีความรู้ดังต่อไปนี้ คือ

1. ความรู้เกี่ยวกับระบบการเขียน เช่น การสะกดคำ การผสมคำ และการอ่านเหล่านั้นได้ถูกต้อง

2. ความรู้เกี่ยวกับตัวภาษา เช่น ความรู้เกี่ยวกับคำและความหมาย ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้าง ภาษาและการเรียบเรียงคำ เป็นต้น

3. ความสามารถในการตีความ ซึ่งหมายถึง ความสามารถที่จะเข้าถึงวัตถุประสงค์ของสิ่งที่เขียนทั้งหมด เข้าใจวิธีการเรียบเรียงเนื้อหา และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประโยคต่าง ๆ และสามารถติดตามความคิดของผู้เขียนได้

4. ความรู้รอบตัว เช่น การนำความรู้รอบตัวมาช่วยทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่องความรู้ดังกล่าวได้แก่ ความคุ้นเคยเกี่ยวกับข้อเขียน ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ความเป็นอยู่เฉพาะด้าน และความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมือง นันทนาการ และการกีฬา เป็นต้น

5. เหตุผลในการอ่านและวิธีการอ่าน ผู้อ่านแต่ละคนจะมีเหตุผลในการอ่านต่างกัน จะมีอิทธิพลต่อวิธีการของผู้อ่านที่ต่างกันด้วย ดังนั้น เวลาที่อ่าน จึงต้องพิจารณาว่า เนื้อเรื่องที่อ่านนั้นมาจากไหน อ่านไปเพื่อทำไม อ่านไปทำอะไร และจะเลือกวิธีอ่านอย่างไรเหมาะสม การอ่านเป็นกระบวนการทางปัญญาที่ซับซ้อน ผู้อ่านต้องคาดคะเนความ และตรวจสอบความถูกต้องของการสร้างความหมายโดยเลือกวิเคราะห์สื่อ

กู๊ดแมน (Goodman, 1988, อ้างถึงใน Carrell, Devine and Eskey, 1988 : 12) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางภาษาด้านการรับสาร และเป็นกระบวนการทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาซึ่งเริ่มจากการที่ผู้เขียนเขียนความหมายที่ต้องการสื่อ โดยใช้ตัวอักษรและจบลงด้วยความหมายที่ผู้อ่านสร้างขึ้น

ครอสซ์ และแพร์ริส (Cross and Paris, 1988 : 131) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ ซึ่งต้องอาศัยการผสมผสานทักษะทางสติปัญญาต่าง ๆ เพื่อทำการถอดรหัสให้เกิดความเข้าใจและการเรียนรู้จากบทอ่าน

คูเปอร์ และคณะ (Cooper, et al., 1988 : 3) ได้กล่าวว่า การอ่าน เป็นการสร้างความหมายของบทอ่าน โดยผู้อ่านนำความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมไปเชื่อมโยงกับบทอ่าน โดยการชี้นำ (Clues) ในบทอ่าน จะเป็นตัวกระตุ้นประสบการณ์ของผู้อ่านที่สัมพันธ์กับเรื่องนั้น ๆ ผู้อ่านจะต้องใช้ตัวนำเชื่อมโยงกับความรู้เดิมในการสร้างความหมาย หรือสรุปได้ว่า การอ่านเป็นการปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างผู้อ่านและบทอ่าน

ฮิตเติลแมน (Hittleman, 1988 : 27 - 29) ได้กล่าวว่า การอ่านว่า เป็นกระบวนการทางภาษาที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับความคิดและความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และเป็นปฏิสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของตัวแปรต่าง ๆ ภายในตัวผู้อ่าน บทอ่าน สภาพแวดล้อม และกระบวนการอ่าน

แลปปี้ และฟลัด (Lapp and Flood, 1983 : 6) ได้กล่าวว่า โดยทั่วไปแล้วการอ่านสามารถจัดประเภทเป็น 2 ประเภท คือ การอ่านเป็นกระบวนการถอดรหัส (Decoding Processing) และการอ่านเป็นกระบวนการเข้าใจ (Comprehension Processing) แต่นักการศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยกับความคิดที่ว่า กระบวนการอ่านต้องประกอบด้วย การรับรู้และจำตัวอักษรและคำ การเข้าใจความหมายของคำ และการรับรู้ความรู้ใหม่ใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน ตามความคิดของ แลปปี้และฟลัด เชื่อว่า การอ่านเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยการที่ผู้อ่านจะต้องรับรู้อารมณ์แปลความหมายของสาร ตั้งแต่สมมติฐาน และประเมินค่าสารนั้น เพื่อรับสารจากผู้เขียน

ดาวนิง และลีอง (Downing and Leog, 1982 : 4) ได้กล่าวว่า เป็นการตีความสัญลักษณ์ที่ปรากฏ ซึ่งการตีความนั้นจะหมายถึงทั้งผลผลิตและกระบวนการ ผลผลิตของการอ่าน คือ ความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ส่วนกระบวนการก็หมายถึง วิธีการที่จะได้มาซึ่งผลผลิตหรือความเข้าใจ

ดูบิน (Dubin, 1982 : 14) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะที่ซับซ้อน มีองค์ประกอบและคุณลักษณะมากมายประกอบกัน เช่น องค์ประกอบทางจิตวิทยา สภาพร่างกาย ตลอดจนสภาพสังคม รวมอยู่ด้วย การอ่านจึงถือได้ว่าเป็นการรวบรวมกระบวนการทางภาษาซึ่งจะต้องมีความรู้หลาย ๆ ด้าน

เดอชองท์ (Dechant, 1982 : 3) ได้กล่าวว่า การอ่านประกอบด้วย 2 กระบวนการ คือ การแปลความหมายของประสบการณ์ และการแปลความหมายของสัญลักษณ์ต่าง ๆ

สตูดท์ (Stoodt, 1981: 21) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในสมอง จึงเป็นการยากที่จะทราบได้อย่างแท้จริงว่า ในช่วงเวลาที่เกิดกระบวนการอ่านนั้นเกิดอะไรขึ้นบ้าง เพราะไม่สามารถมองเห็นกระบวนการที่เกิดขึ้นได้ สามารถมองเห็นเพียงลักษณะภายนอก ซึ่งเป็นการเคลื่อนไหวเช่น การกระพริบตาและริมฝีปาก ในช่วงเวลาของการเกิดกิจกรรมการอ่าน คำทั้งสองข้างจะเคลื่อนผ่านข้อความในบทอ่านทีละบรรทัด จากนั้นการอ่านก็เริ่มขึ้น โดยการส่งสารที่ได้รับจากการมองเห็นไปยังสมอง ซึ่งมีการทำงานที่สลับซับซ้อน เพื่อจัดกระทำสารนั้น

สมิท (Smith, 1980 : 40) ให้ความเห็นว่า การอ่านเป็นกระบวนการหรือกลุ่มของกระบวนการที่บุคคลใช้เพื่อค้นหาความหมายของสิ่งที่ผู้เขียนกล่าวถึง

บอนด์ทและคณะ (Bandt, et, 1979 : 40) ได้กล่าวว่า การอ่านในลักษณะที่ครอบคลุมว่า การอ่าน คือ การจำสัญลักษณ์ที่เขียนหรือพิมพ์ ซึ่งเปรียบเสมือนสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดการระลึกถึงความหมายที่สร้างขึ้นมาจากประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน ความหมายใหม่ที่ถูกดึงออกมาโดยการจัดกระทำอัตโนมัติ (Concept) ที่มีอยู่ในสมองของผู้อ่าน และการจัดระบบของความหมายของคำเหล่านี้ จะถูกควบคุมโดยการที่ผู้อ่านมีการกำหนดวัตถุประสงค์การอ่านที่ชัดเจน หรือกล่าวได้ว่ากระบวนการอ่านประกอบด้วย การเรียนรู้ความหมายที่ผู้เขียนตั้งใจจะสื่อให้ผู้อ่านตีความ และประเมินค่าโดยตัวผู้อ่านเอง

กิปลัน และเลวิน (Gibson and Levin, 1975) ได้กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการคิด ซึ่งประกอบด้วย การสร้างความหมายจากบทที่อ่าน

ฟรายส์ (Fries, 1968, 1968 : 131) ได้กล่าวว่า เป็นการตอบสนองต่อสัญลักษณ์ทางภาษาซึ่งเป็นตัวแทนของภาษาพูด และหัวใจของการอ่านอยู่ที่การเข้าใจความหมายคำ

ลาโด (Lado, 1964 : 14) ได้กล่าวว่า เป็นการรวมทักษะในการถอดความหมาย การวิเคราะห์คำ ความหมาย ความเข้าใจเนื้อเรื่อง การให้ข้อคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแฮร์ริส (Harris, 1969 : 59) ที่กล่าวว่า ความสามารถในการอ่านนั้น จะต้องอาศัยองค์ประกอบหลาย ๆ ประการ เช่น ต้องมีความเข้าใจในภาษา สามารถเข้าใจความสำคัญและรายละเอียดปลีกย่อยได้ สามารถสรุปความคิดจากสิ่งที่อ่านได้ถูกต้อง สามารถเข้าใจทัศนคติของผู้เขียนจากข้อความที่อ่าน และแนวทางในการนำเสนอความคิดของผู้เขียนได้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการสร้างความหมายหรือตีความหมายจากบทอ่าน โดยที่ผู้อ่านอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิม ตลอดจนการผสมผสานทักษะต่าง ๆ ทางด้านสติปัญญา ในการเชื่อมโยงบริบทในบทอ่าน ซึ่งผลจากการอ่านจะออกมาในรูปของผลผลิตและกระบวนการที่เกิดขึ้น คือ ความเข้าใจในเนื้อหา และวิธีการที่ได้มาซึ่งความเข้าใจในการอ่าน

4.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านมีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิต และเป็นสิ่งที่มีประโยชน์เป็นอย่างยิ่ง ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของความสำคัญไว้ดังนี้

บันลือ พฤษะวัน (2532 : 10 - 11) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านเอาไว้ดังนี้

1. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ หากอ่านไม่ได้ การเรียนการสอนย่อมพบอุปสรรคอย่างใหญ่หลวง พฤติกรรมในการเรียนของเด็กจะเปลี่ยนไป หงอยเหงา เก็บกด หรือมีละเมือนั้นจะแสดงออกต่าง ๆ ในลักษณะทดแทนปมค้อยเหล่านั้นก็มี ครูจำเป็นต้องเอาใจใส่ช่วยเหลือ แก้ไข (ซ่อมเสริม) ตั้งแต่เริ่มอ่านบทเรียนแรกทันที

2. เด็กที่อ่านได้ย่อมได้รับการยอมรับ สามารถร่วมเรียน ร่วมเล่นกับเพื่อน ๆ ได้ดี ตรงกันข้าม การที่เด็กมีอุปสรรคในการอ่าน ย่อมขาดความอบอุ่น ขาดความมั่นใจในตนเอง

3. การอ่านได้ อ่านเป็น เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั้งนี้ เพราะไม่ว่าโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาใดในโลก ก็ไม่อาจจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญ ที่เด็กจะค้นคว้าเพิ่มเติมได้อย่างเต็มที่ หรือความจำเป็นของเด็กเหล่านั้นได้ดี

4. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบธุรกิจ การปรับปรุงอาชีพเมื่อพ้นวัยประถมศึกษา อาจเรียนรู้จากกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนได้อีกทางหนึ่ง

5. การอ่านมีความจำเป็นต่อการเป็นพลเมืองดีที่จะรู้ข่าวสาร เหตุการณ์ของบ้านเมือง การปกครองที่พลเมืองดีจะต้องให้ความร่วมมือแก่ทางราชการ ได้ดี

6. การอ่านจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการพินิจ เลือกตัดสินใจที่จะเสียดัมแทนในด้านการเมืองการปกครอง อันเป็นรากฐานสำคัญของระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

7. การอ่านย่อมเป็นกิจกรรมสำคัญที่จะช่วยให้เด็กวัยประถมศึกษา หรือพ้นวัยประถมศึกษา ก็ตาม สามารถใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์โดยการอ่าน ทั้งยังจะได้รับความเพลิดเพลิน ช่วยพัฒนาจิต และอื่น ๆ ได้ดีอีกด้วย

8. การอ่านจะทวีความสำคัญมากขึ้น โดยลำดับที่ช่วยให้รอบรู้ถึงความเปลี่ยนแปลงทางสังคม การสื่อสาร การพยากรณ์อากาศ เพื่อการปรับตัว ปรับปรุงอาชีพ บังสังคมเจริญขึ้นมาเรื่อยๆ การอ่านก็จะทวีความสำคัญมากขึ้นเพียงนั้น

สุกัญญา สืบสาย (2532 : 58) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า หมายถึง การพัฒนาความรู้ สติปัญญา และจิตใจของบุคคล ซึ่งเป็นองค์ประกอบทางสังคม และความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน เพราะการอ่านเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับกัลยา ยวนมาลัย (2533) ดังนี้

1. การอ่านช่วยให้บุคคลเข้าใจชีวิตมากขึ้น

2. การอ่านช่วยให้บุคคลเฉลี่ยฉลาดในการตอบโต้ หรือหาสาเหตุมาสนับสนุนความคิด การกระทำ หรือคำพูดของตน
3. การอ่านช่วยให้บุคคลเป็นผู้รอบรู้ ทันสมัย และทันเหตุการณ์
4. การอ่านช่วยให้บุคคลมีความคิดกว้างไกลมีเหตุผล
5. การอ่านเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
6. การอ่านช่วยพัฒนาตนเองและสังคมให้ดีขึ้น
7. การอ่านเป็นการตอบสนองความต้องการและความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์
8. การอ่านเป็นแนวทางในการช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาของบุคคลให้ดีขึ้น
9. การอ่านช่วยเร้าความสนใจของบุคคลได้
10. การอ่านทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ทั้งยังช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพของบุคคลสามารถเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้ด้วยความมั่นใจ

แฮร์ริส และไซเปย์ (Harris and Sipay, 1979) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านมีคุณค่าทางด้านวิชาการ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และมีคุณค่าต่อบุคคล เพราะฉะนั้น โรงเรียนจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการสอนการอ่านให้กับนักเรียนเป็นอย่างมาก เพราะนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงนั้น จะประสบความสำเร็จในการเรียนวิชาอื่น ๆ ด้วย และในยุคที่มีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีนั้น การฝึกบุคคลให้มีความสามารถในการอ่าน ถือว่าเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างมาก เพราะพบว่าทุกอาชีพจำเป็นต้องเฉพาะบุคคลที่มีความรู้ความสามารถมีการศึกษาในระดับสูง ทำให้บุคคลที่ไม่มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การอ่านยังมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของบุคคลเช่นกัน เช่น ถ้าบุคคลไม่สามารถอ่านสัญลักษณ์ตามถนนหนทาง สัญญาณจราจรหรือป้ายโฆษณาลดราคาสินค้า บุคคลนั้นจะเป็นผู้เสียเปรียบของสังคม การอ่านถือว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่ามากกว่าประชาธิปไตย เพราะการอ่านช่วยให้บุคคลสามารถทราบความเคลื่อนไหวทางการเมือง อีกทั้งยังช่วยให้บุคคลได้รับการยอมรับจากเพื่อนฝูงและครอบครัว และทำให้บุคคลมีพัฒนาการทางสติปัญญาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรม รวมทั้งยังเป็นสิ่งที่สนองความต้องการทางด้านอารมณ์และจิตใจของบุคคลด้วย

ทิงเกอร์และแมคคูลลัฟ (Tinker, MaCullough, 1962) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้ คือ

- บทอ่านเป็นการบันทึกประสบการณ์และความรู้ของมนุษย์ไว้อย่างชัดเจนและหลากหลายมากที่สุด
- ผู้อ่านสามารถหยุดอ่านหรืออ่านซ้ำได้บ่อยครั้งตามที่ต้องการ
- ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านในสิ่งที่ตนเองสนใจหรือพึงพอใจได้

- การเขียนเป็นการเก็บรักษาข้อมูลที่มีประสิทธิภาพมากกว่าวิธีอื่น

จากคำกล่าวของทิงเกอร์ และแมคคูลล์ฟ และคอลลแมนน์และคณะ(Tinker et al., 1974 ; อ้างถึงในทรงศรี ภักดีวิสัย กล่าวว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างสูงสุดในการดำเนินชีวิตของเราในยุคข้อมูลข่าวสาร ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพราะการอ่านมีคุณค่าต่อบุคคลและสังคม กล่าวคือ การอ่านสามารถเพิ่มพูนความสามารถหรือศักยภาพด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ เช่น ทักษะในการประกอบอาชีพ สร้างความบันเทิง พัฒนาบุคลิกภาพ และสร้างเจตคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิตของบุคคลรอบข้างได้ และนอกจากนี้เขาได้สรุปเกี่ยวกับประโยชน์ที่มีต่อสังคมไว้ดังนี้

1. การอ่านทำให้บุคคลได้รับการยอมรับจากพ่อแม่ ครู เพื่อน สังคม ศาสนา นายจ้าง และกลุ่มต่าง ๆ

2. บุคคลสามารถใช้การอ่านในการช่วยเหลือผู้อื่น เช่น การอ่านให้คนตาบอดฟัง

3. การอ่านทำให้บุคคลมีส่วนร่วมในการประสบการณ์ทางศาสนาอย่างเต็มที่

4. การอ่านช่วยให้บุคคลสามารถแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเช่นอาหาร ที่อยู่ อาศัย และความต้องการพื้นฐานต่าง ๆ ของบุคคล

5. การอ่านเป็นการเรียนรู้อย่างชาญฉลาดและเป็นงานอดิเรกของบุคคล

6. การอ่านช่วยสร้างรายได้ให้กับบุคคล โดยการทำงานที่ต้องใช้ทักษะการอ่าน

7. บุคคลใช้การอ่านเพื่อการป้องกันตนเองในทางจิตวิทยา เช่น การดู เรื่องสั้น ละคร

8. การอ่านช่วยให้บุคคลพบกับความพึงพอใจและซาบซึ้งในงานที่เขียน

9. การอ่านช่วยขยายทัศนนะของบุคคล และสนองความอยากรู้อยากเห็นของบุคคล

10. การอ่านช่วยให้บุคคลมีการพัฒนาและปรับปรุงตนเอง จากการได้พบ โอกาสและการเรียนรู้ใหม่ ๆ

11. การอ่านช่วยให้บุคคลได้สนองตอบต่อความสนใจทางเศรษฐกิจและการเมืองของคน

จะเห็นได้ว่า การอ่านเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับชีวิตประจำวันของมนุษย์เรา และมีคุณค่าต่อบุคคลเพราะการอ่านนับว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยทำให้มนุษย์มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น นักเรียนที่มีความสามารถทางการอ่านสูงย่อมมีโอกาสจะประสบความสำเร็จสูง และบุคคลที่อ่านหนังสือมากก็จะเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองอย่างกว้างขวาง และทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ ก็ย่อมที่จะสามารถปรับตัวและมีชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้อย่างมีความสุขมากขึ้น

4.3 องค์ประกอบของการอ่าน

ความสำคัญของการอ่านเป็นส่วนสำคัญที่เกิดจากกระบวนการอ่าน การศึกษาเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านด้านกระบวนการของความเข้าใจ จึงนับได้ว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะนำไปสู่การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ แม้ว่าผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านหลายท่านได้ให้ความสนใจและศึกษาเรื่องนี้ โดยเฉพาะแต่ก็ยังไม่สามารถที่จะอธิบายถึงองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่านได้อย่างชัดเจน การศึกษาถึงพฤติกรรมด้านความเข้าใจตลอดจนการส่งเสริมให้ผู้อ่านรักการอ่าน แสดงพฤติกรรมที่สามารถบ่งบอกถึงความเข้าใจในการอ่าน จำเป็นจะต้องทราบถึงองค์ประกอบที่จะช่วยให้การอ่านเกิดประสิทธิภาพ ดังมีผู้กล่าวเอาไว้ดังนี้

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2542 : 21) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านว่า เป็นการพัฒนาความเข้าใจเป็นส่วนสำคัญของการกระบวนการอ่าน การศึกษาเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านด้านกระบวนการของความเข้าใจ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่ประสิทธิภาพของการอ่าน ซึ่งแม้แต่ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านจะศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยเฉพาะก็ยังไม่สามารถอธิบายองค์ประกอบของความรู้ความเข้าใจได้อย่างชัดเจนได้ จึงได้ไปศึกษาพฤติกรรมที่แสดงถึงความเข้าใจ และส่งเสริมให้ผู้อ่านแสดงพฤติกรรมที่สามารถสรุปอ้างอิงไปถึงการเกิดความเข้าใจ ซึ่งมุ่งศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของการอ่าน หรือองค์ประกอบที่จะสามารถช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2539 : 12) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านว่า สามารถแบ่งออกเป็น 5 ส่วนดังนี้

1. ผู้อ่าน ถ้าไม่มีผู้อ่าน การอ่านจะเกิดขึ้นไม่ได้ ผู้อ่านจึงเป็นจุดแรกของกระบวนการนี้
2. หนังสือหรือตัวอักษร ผู้อ่านต้องสามารถอ่านหนังสือ หรือตัวอักษรได้ เข้าใจความคิดจากหนังสือนั้น
3. ความหมาย ผู้อ่านอ่านออก หรืออ่านอักษรได้ต้องเข้าใจความหมาย กระบวนการจึงดำเนินต่อไป
4. การเลือกความหมาย ความหมายที่ปรากฏในหนังสือที่เรากำลังอ่านอาจมีหลายนัย ผู้อ่านจะต้องพิจารณาให้ถูกต้องว่าผู้แต่งมีความประสงค์จะให้เข้าใจในแง่ใด เลือกความหมายตามนัยใด
5. การนำไปใช้ เป็นกระบวนการขั้นสุดท้ายที่จะทำให้การอ่านได้ผลสมบูรณ์ กล่าวคือ ผู้อ่านได้อ่านหนังสือ เข้าใจความหมายได้ถูกต้องตามประสงค์ของผู้แต่ง รู้จักเลือกความหมายที่ดี ที่ถูกต้องเหมาะสม เมื่อมีโอกาสก็นำออกใช้ในชีวิตประจำวันได้

วรรณิ โสมประยูร (2537 : 122 - 123) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบในการอ่านว่า มี 6 ส่วน คือ

1. องค์ประกอบทางด้านร่างกาย อันได้แก่ สายตา ปาก และหู

2. องค์ประกอบทางด้านจิตใจ อันได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ และความศรัทธา

3. องค์ประกอบทางด้านสติปัญญา อันได้แก่ ความสามารถในการรับรู้ ความสามารถในการนำประสบการณ์เดิมไปใช้ ความสามารถในการใช้ภาษาให้ถูกต้อง ความสามารถในการเรียน

4. องค์ประกอบทางประสบการณ์พื้นฐาน

5. องค์ประกอบทางวุฒิภาวะ อารมณ์ แรงจูงใจ และบุคลิกภาพ

6. องค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อม

เดียนใจ ตันงามตรง (2529 : 88) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านเอาไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบของการอ่านเบื้องต้น ได้แก่ ความรู้ต่าง ๆ เช่น ตัวหนังสือ การรู้คำ ความสอดคล้องกับหน่วยเสียงและหน่วยคำ ความสัมพันธ์ทางด้านการรับรู้ศัพท์ วากยสัมพันธ์ ความรู้เชิงอรรถ และโครงสร้างเนื้อความ สิ่งเหล่านี้จะอยู่ในเรื่องของการอ่านทั้งสิ้น องค์ประกอบนี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการอ่าน

2. องค์ประกอบที่เกี่ยวกับการกระทำของผู้อ่าน มีการตั้ง และการทดสอบ และการระบุความหมาย การจัดกลุ่มสนเทศ การจัดข้อความใหม่ ให้เหมาะสมกับความรู้อื่น การปรับแต่งข้อความที่สมมติไว้ล่วงหน้าให้กลมกลืนกับความหมายใหม่ที่ควรจะเป็น และการจัดข้อความเข้าไปในช่องว่าง (Slot) ในสมองที่เตรียมไว้รับข้อความ

3. องค์ประกอบที่เกี่ยวกับคุณสมบัติทางอารมณ์และจิตใจของผู้อ่าน เช่น เหตุผลของการอ่าน ความสนใจในหัวข้อที่อ่าน ปฏิบัติการได้ตอบกับความยากง่ายของเรื่อง และปฏิสัมพันธ์กับสิ่งอื่น ๆ รอบข้างของผู้เรียน

เกรย์ (Gray, 1984 : 35 – 37) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านไว้ดังนี้

1. การรู้จักคำ ผู้อ่านอ่านเรื่องได้เข้าใจ ก็ต่อเมื่อมีความสามารถในการอ่านตัวอักษรและเข้าใจความหมายตรงกับผู้เขียน การเข้าใจความหมายของคำเป็นทักษะเบื้องต้นในการอ่านทุกชนิด

2. การเข้าใจความคิดของผู้เขียน เป็นการประเมินความคิดของผู้เขียน ซึ่งรวมถึงความสามารถในการอ่านวิเคราะห์วิจารณ์ การใช้เหตุผลในการอ่านสามารถสรุปและให้ความคิดเห็นในเรื่องที่อ่านได้

3. การใช้ความคิดของผู้เขียน

4. การผสมผสานความคิดเก่ากับความคิดใหม่ หมายถึง การรวบรวมความคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านกับประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

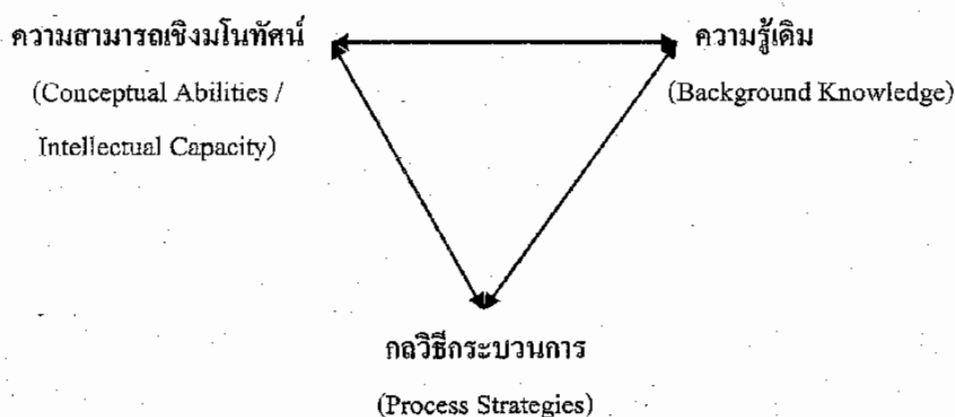
สตูดท์ (Stoodt, 1981 : 4635 – A – 4636 – A) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบซึ่งเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของการอ่าน ดังนี้

1. การรู้ความหมายของคำ

2. ความสามารถในการอ่านอย่างมีเหตุผล
3. การรวบรวมความคิดจากตัวอักษร
4. การเข้าใจโครงสร้างของเรื่องที่อ่าน
5. การเข้าใจอารมณ์และเทคนิคของผู้เขียน

คอดี (Coady, 1979 : 73) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของการอ่านเอาไว้ดังนี้ว่า เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบ 3 ส่วน คือ 1.ความสามารถเชิงมโนทัศน์ 2. ความรู้เดิม 3. กลวิธีกระบวนการคิดภาพประกอบ 12

ภาพประกอบ 12 รูปแบบการอ่านภาษาอังกฤษของคอดี (Coady, 1979)

ที่มา : ลัดดาวัลย์ ปรวิตรพันธ์ (2539 : 9)

1. ความสามารถเชิงมโนทัศน์ หมายถึง ความสามารถทางสติปัญญาโดยทั่ว ๆ ไปที่จะ สันหามโนทัศน์จากเรื่องที่อ่าน
2. ความรู้เดิม เป็นพื้นฐานของผู้อ่านเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ซึ่งผู้อ่านมีอยู่แล้ว ผู้อ่านจะอ่าน เรื่อง ได้เร็วขึ้นและ ได้ผลดีขึ้น ถ้าผู้อ่านมีพื้นฐานทางวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาที่อ่าน การอ่านเรื่อง ที่ผู้อ่านคุ้นเคยและกิจกรรมที่ผู้อ่านปฏิบัติอยู่ในชีวิตประจำวันจะทำให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จใน เรื่องที่อ่านมากขึ้น
3. กลวิธีกระบวนการ เป็นองค์ประกอบย่อยของความสามารถในการอ่าน และนำไปสู่ความ เข้าใจ เป็นทักษะทางภาษาโดยทั่วไป เช่น ความสัมพันธ์ของหน่วยเสียง และหน่วยคำ ความหมาย จากหน่วยคำและพยางค์ ความหมายเชิงพยางค์ ความหมายจากบริบท กลวิธีทางความคิด รวมทั้ง ความสนใจ

เมื่อประมวลองค์ประกอบของการอ่านเป็นที่เรียบร้อยแล้วพบว่า องค์ประกอบที่ส่งผลต่อการอ่านที่จะประสบผลสำเร็จในการอ่านได้ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้และความสามารถเกี่ยวกับภาษา ได้แก่ เสียง คำศัพท์ โครงสร้างทางไวยากรณ์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจถ้อยคำและข้อความในเรื่องที่อ่านได้
2. องค์ประกอบด้านความสามารถในการคิด ได้แก่ การแยกแยะส่วนสำคัญและไม่สำคัญ ในการอ่าน การสรุปความ การคาดคะเน หรือการคาดเดาความหมาย การเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ในบทอ่าน การตีความสิ่งที่อ่าน
3. องค์ประกอบด้านความรู้พื้นฐานของบุคคลที่สะสมไว้ในสมอง
4. องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมที่แทรกอยู่ในบทอ่าน
5. องค์ประกอบด้านร่างกาย ได้แก่ การมองเห็น การได้ยิน ความถนัดในการใช้เครื่องมือ หรือสุขภาพร่างกาย ข่อมส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน
6. องค์ประกอบด้านจิตใจและสังคม ได้แก่ เจตคติ ความสนใจ ความเชื่อมั่น แรงจูงใจ สถานการณ์ทางสังคม ระดับชั้นทางสังคมและเศรษฐกิจ เป็นต้น

แฮริส และสมิธ (Harris and Smith, 1976 : 48 - 49) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบหรือปัจจัยที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่าน เอาไว้ดังนี้ คือ

1. ประสบการณ์พื้นฐานของผู้เรียน
2. ความสามารถทางด้านภาษา
3. ความหมายในการคิด
4. ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งที่อ่าน ได้แก่ แรงจูงใจ ความสนใจ ความเชื่อ เจตคติ และความรู้สึก
5. วัตถุประสงค์ในการอ่าน

เกตส์ (Gates, 1969 : 505) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านเอาไว้ดังนี้ คือ

1. ชนิดและความเข้าใจในการอ่านเรื่องราวใด ๆ ก็ตาม และบุคคลจะจับใจความสิ่งที่อ่านไปตามเรื่องราวและประสบการณ์เดิมของตน วัตถุประสงค์ในการอ่านก็แตกต่างกันไปตามความต้องการ

2. ความถูกต้องของความเข้าใจในการอ่าน ผู้เรียนจะเข้าใจข้อความที่อ่านมากน้อยแตกต่างกันตามประสบการณ์ และความยากง่ายของข้อความนั้น ๆ แต่ความเข้าใจในการอ่านที่ถูกต้องจะมีมากขึ้นจนถึงขั้นสูงสุดเมื่อเป็นผู้ใหญ่

3. ระดับความเข้าใจในการอ่านขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน เช่น สติปัญญา ความสามารถในการอ่าน ประสบการณ์เดิมของแต่ละคน

4. พิสัยของความเข้าใจในการอ่าน การที่ผู้เรียนจะอ่านเรื่องใดได้ดีนั้น ขึ้นอยู่กับความยาวของเรื่องที่อ่าน ความสามารถทางสติปัญญา ประสบการณ์เดิม ความยากง่ายของข้อความที่ผู้เรียนอ่าน

5. ความเร็วของความเข้าใจในการอ่าน ความเร็วและความเข้าใจในการอ่านจะมีความสัมพันธ์กันเสมอ

ฟรอสต์ (Frost, 1967 : 43) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านเอาไว้ดังนี้

การอ่านมีองค์ประกอบอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจในการอ่านไว้ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านคำและความหมายของคำ หมายถึง รูปแบบของคำ และความหมายของคำเท่านั้น

2. องค์ประกอบด้านการเรียบเรียงถ้อยคำ หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมโยงความหมายของคำต่าง ๆ

3. องค์ประกอบด้านการสรุปที่เป็นเหตุเป็นผล หมายถึง ความสามารถในการสรุปความสำคัญของเรื่อง หรือสามารถแยกแยะสาระสำคัญ และสาระย่อยของเรื่องได้

ลอนเนลล์ (Schonell, 1965, 155) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านและตีความสิ่งที่อ่านขึ้นอยู่กันองค์ประกอบที่สำคัญคือ

1. ระดับสติปัญญา
2. ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์
3. ภูมิหลังและประสบการณ์ของเรื่องที่ย่าน

4.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่าน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่านสามารถสรุปได้ 3 ประเด็น ดังต่อไปนี้ (พันธ์ศักดิ์ เหล่าทอง, 2540 : 11 – 12)

1. ปัจจัยด้านตัวผู้อ่าน ได้แก่ ความสามารถทางภาษา ความสนใจ แรงจูงใจ ประสบการณ์ และความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับประเด็นที่อ่าน

1.1 ความสามารถทางภาษา หมายถึง ผู้อ่านมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับตัวภาษาในฐานะเป็นสื่อสำหรับการถ่ายทอด หากผู้อ่านมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับตัวภาษาไม่เพียงพอแล้ว จะเป็นอุปสรรคต่อการอ่าน ความสามารถดังกล่าวได้แก่ ความสามารถในเรื่องเสียง ความหมายและวากยสัมพันธ์

(Goodman, 1971 : 25 - 27 ; Harris and Smith, 1976 : 48 ; Pearson and Johnson, 1978 : 9 - 10 ; Williams, 1986 : 3 - 7)

1.2 ความสนใจ หมายถึง ความตั้งใจ ความเอาใจใส่ของผู้อ่าน ต่อประเด็นที่อ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผู้อ่าน ได้อ่านเรื่องราวที่อยู่ในความสนใจ ผู้อ่านจะอ่านเรื่องเล่าด้วยความเข้าใจ (Pearson and Johnson, 1978 : 13 ; Rubin and Thompson, 1994 : 93)

1.3 แรงจูงใจ หมายถึง ผู้อ่านจะอ่าน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากผู้อ่านมีแรงจูงใจในการอ่านสูง (Irwin, 1991 : 146)

1.4 ประสบการณ์และความรู้เดิม หมายถึง ผู้อ่านที่มีความรู้เดิมอยู่บ้างแล้วเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังอ่าน จะเข้าใจเรื่องราวได้ดี (Goodman, 1971 : 25 ; Harris and Smith, 1976 : 48 ; Coady, 1979 : 8 ; Kant, 1983 : 19)

2. ปัจจัยด้านสารที่อ่าน หมายถึง ข้อความเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่าน (Pearson and Johnson, 1978 : 16 - 17) ประกอบด้วย

2.1 คำหรือข้อความที่มีความถี่ในการใช้สูง จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย

2.2 ข้อความที่เป็นนามธรรมจะทำให้การอ่านยากมากขึ้น

2.3 ความยาวหรือความซับซ้อนของประโยคมีผลต่อการอ่าน โดยตรง เอกถอประโยคเข้าใจง่ายกว่าสังกรประโยค แต่เหมาะสำหรับความคิดที่ไม่ซับซ้อนเท่านั้น

2.4 โครงเรื่องที่ผู้อ่านคุ้นเคยจะช่วยให้ผู้อ่านคาดการณ์ได้ว่า เรื่องจะดำเนิน ไปอย่างไร สารที่ต่างประเภทกัน อาทิ จดหมาย โคลง นิทาน ตำนาน เพลง จะมีโครงเรื่องแตกต่างกัน ผู้อ่านที่คุ้นเคยกับ โครงเรื่องของสารสามารถใช้อัตลักษณ์ (Characteristic) เป็นพื้นฐานทำนายเหตุการณ์ว่า น่าจะดำเนินต่อไปในลักษณะใด (Pearson and Johnson, 1978 : 17 ; Smith, 1982 : 63 - 64, อ้างถึงใน พันธุ์ศักดิ์ เหล่าทอง, 2540 : 11 - 12)

2.5 ภาพหรือแผนภูมิที่ใช้ประกอบข้อความ จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความได้ง่ายและชัดเจนยิ่งขึ้น

3. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมของผู้อ่าน เช่น บ้าน โรงเรียน มีส่วนในการพัฒนาพื้นฐานความรู้ทางภาษา และความคิดความเข้าใจของเด็ก สิ่งแวดล้อมที่บ้านถือว่าสำคัญยิ่ง ความรู้จากการอ่านของเด็กจะผสมผสานกับความรู้ที่ได้จากบ้าน ซึ่งนอกจากบรรยากาศที่โรงเรียน สื่อการเรียนการสอนที่ครูใช้ การเสริมแรง และเพื่อนร่วมชั้นเรียน ล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยส่งเสริมและขัดขวางการอ่านของเด็ก

ปัจจัยทั้ง 3 ประการ ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลต่อการอ่าน ดังนั้นการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ จำเป็นจะต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยดังกล่าวข้างต้นด้วย

4.5 ความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการอ่าน และมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ดังที่ผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านว่า ผู้อ่านจะเข้าใจข้อความหรือสารที่อ่านเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับสมรรถนะพื้นฐานอันหมายถึง การเข้าใจความหมาย ตั้งแต่ ระดับคำ กลุ่มคำ ประโยค อนุเฉท ตลอดจนการสัมพันธ์ความระหว่างอนุเฉท (Bond and Tinker, 1957 : 234 - 235)

พันธัตถ์ดี เหล่าทอง (2540 : 11) ได้กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่าน หรือความสามารถแบ่งได้ออกเป็น 7 ระดับ ดังต่อไปนี้

1. ความเข้าใจในการอ่านระดับกลไก ผู้อ่านบอกได้เพียงความเหมือนหรือความแตกต่างของคำ แต่ไม่รู้ความหมาย (Valette, 1967 : 161) จัดเป็นความสามารถในการอ่านขั้นต่ำสุด
2. ความเข้าใจในการอ่านระดับการจดจำ ผู้อ่านเข้าใจข้อความ รู้ความหมาย จดจำข้อเท็จจริง รู้คำจำกัดความ รู้ใจความสำคัญของเรื่อง ตลอดจนลำดับเหตุการณ์ได้ (Burmister, 1978 : 193)
3. ความเข้าใจในการอ่านระดับการถ่ายโอนหรือการแปล ผู้อ่านรับรู้ เกิดความคิดต่อความหมายของเรื่องราวที่อ่าน แล้วสามารถแปลถ่ายโอนเป็นภาษาแม่ ทั้งยังบอกได้ว่าประโยคที่ตนอ่านถูกผิดอย่างไร นอกจากนี้ยังสามารถถ่ายโอนข้อความไปเป็นสารลักษณะอื่น เช่น จากข้อความเป็นกราฟ หรือตาราง หรือสื่อความด้วยวิธีอื่นได้ด้วย (Valette, Rebecca ; 1967 : 161 ; Burmister and Lou E; 1978 : 193)
4. ความเข้าใจในการอ่านระดับการตีความ อนุมานความ ผู้อ่านบอกได้ถึงสิ่งหรือความคิดที่ผู้เขียนไม่ได้กล่าวไว้ตรง ๆ แต่อ่านแล้วรู้ได้ว่า มีใจความแฝงอยู่ในสาร หรือในข้อความนั้น (Burmister, 1978: 1994 ; Harris and Sipay. 1979 : 317 ; Williams, 1986 : 5)
5. ความเข้าใจในระดับการนำไปใช้ ผู้อ่านนำหลักการหรือความคิดที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ (Burmister and Lou E ; 1978 : 194)
6. ความเข้าใจในการอ่านระดับการวิเคราะห์และการสังเคราะห์ ผู้อ่านรู้ส่วนย่อยที่เป็นองค์ประกอบสำคัญแล้ว สามารถประมวลความคิดจากการอ่านในหลายแหล่งหลายที่ แล้วนำมาจัดเรียงใหม่ได้ นอกจากนั้นผู้อ่านยังสามารถวิเคราะห์วิจารณ์สิ่งที่อ่านในประเด็นการใช้ภาษาและลีลาการเขียนได้ด้วย
7. ความเข้าใจในการอ่านในระดับการประเมินผล ผู้อ่านมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาสิ่งที่อ่านว่าจะเชื่อหรือไม่เชื่อในสิ่งที่ผู้เขียนเขียน จัดเป็นความเข้าใจในการอ่านระดับสูงสุด (Burmister, 1978 : 194 ; Harris and Sipay, 1979 : 317)

ฮัดสัน (Hudson, 1982 : 1 – 31) ได้ให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่านว่าเป็น การที่ผู้อ่านเก็บข้อความจากเรื่องที่อ่าน และจากโครงสร้างความรู้ที่ผู้อ่านเก็บรวบรวมไว้เดิม เอามาจัดเข้าเป็นกลุ่มของความคิดอันเดียวกัน และเรื่องที่บรรจู่ไว้ในกลุ่มเดียวกันต้องมีความหมายสอดคล้องกัน และมีเนื้อหาครบถ้วนตามความต้องการของผู้อ่าน

รูบิน (Rubin, 1991 : 324 – 325) ได้ให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่านว่า เป็นกระบวนการทางความคิดซึ่งจะเกิดขึ้นตามความสามารถของผู้อ่านแต่ละบุคคล โดยสามารถให้ความหมายของคำ สามารถเข้าใจทรรศนะ หรือแนวคิดของผู้เขียนจากข้อความที่อ่านอย่างถูกต้อง ความเข้าใจในการอ่าน สามารถดูได้จากพฤติกรรมความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งแสดงออกโดยอาศัยหลักการหรือการเทียบเคียงกับการจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของบลูม (Bloom, 1978 : 89 - 96) ซึ่งได้จำแนกจุดมุ่งหมายของความเข้าใจที่เกิดจากการอ่าน ออกเป็น 6 ชั้นตอนด้วยกัน คือ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล ถ้าสำหรับชั้นความเข้าใจนั้น ได้กำหนดพฤติกรรมไว้ได้ 3 ระดับด้วยกันดังนี้

1. การแปลความ หมายถึง ความสามารถในการถอดความ การสื่อความหมายอย่างหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่งหรือใช้คำใหม่ ใช้รูปแบบการสื่อสารแบบใหม่ แต่ความหมายยังคงเดิม เช่น การแปลเรื่องที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรม โดยการใช้คำพูดที่ใช้ในชีวิตประจำวัน จะทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น เป็นการแปลข้อความที่สื่อสารแบบไม่สื่อความ หรือเขียนสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ง่ายต่อการคิดซึ่งความสามารถในการแปลความนั้นมักจะขึ้นอยู่กับความรู้ของผู้อ่านในเรื่องนั้น ๆ

2. การตีความ การสื่อสารเป็นเพียงลักษณะภายนอก หรือเป็นตัวแทนของความคิด ซึ่งอาจต้องมีลักษณะภายนอก เพื่อให้เข้ากับผู้สื่อสาร การตีความจึงเป็นการคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการคิด ความสัมพันธ์ระหว่างกัน และความเกี่ยวข้องกับข้อสรุปที่ได้อ้างอิงหรืออธิบายไว้ในสารที่ส่งมา พฤติกรรมการตีความที่บุคคลกระทำ เช่น การวินิจฉัยอ้างอิง การลงความเห็นหรือข้อสรุปการย่อใจความ ผู้ตีความจะต้องแปลงส่วนต่าง ๆ ของสารก่อน แล้วจึงคิดกว้าง หรือตีกลงไปโดยอาจมีการจัดเรียงสิ่งใหม่ และเชื่อมโยงเข้ากับประสบการณ์ หรือความคิดของตนเอง ผู้ตีความจะต้องรู้ถึงความสำคัญของข้อความในสารและแยกข้อความที่สำคัญออกได้

3. การขยายความ เป็นการกะประมาณ หรือทำนาย โดยอาศัยความเข้าใจแนวโน้มนัยเชิงหรือ เงื่อนไขที่อธิบายไว้ในสารนั้น รวมถึงการสรุปอ้างอิงโดยเกี่ยวข้องกับพาดพิงถึงการแสดงนัย ผลที่จะเกิดขึ้นตามมาที่เข้ากันได้กับเงื่อนไขที่อธิบายไว้ในสารนั้นด้วย

วิททรอคและมาร์คส์ (Wittrock and Marks, 1987 : 109) ได้ให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่านว่า เกิดขึ้นขณะมีการเข้ารหัสข้อความ และผู้เรียนใช้ความจำเกี่ยวกับเหตุการณ์และ

ประสบการณ์เพื่อสร้างความหมายของบริบทซึ่งคำ ประโยค และอนุเจตในบริบทที่กำหนดให้เป็น ตัวชี้แนะที่กระตุ้น การประมวลความหมายของข้อมูลที่เก็บไว้ในความจำ

การ์เรลล์ (Carrell, 1984 : 441) ได้ให้ความหมายว่า เป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิม ของผู้อ่านและกลวิธีกระบวนการสำหรับ โครงสร้างของเนื้อหา

ริชเจลส์ (Richgels, 1982 : 54) ได้ให้นิยามว่า เป็นผลของการปฏิสัมพันธ์ของผู้อ่านกับ เนื้อหา

แบร์เรตต์ (Barrett, 1972 อ้างถึงในศิริรัตน์ นิลคุปต์) ได้พัฒนาระบบจำแนกระดับการอ่าน เพื่อความเข้าใจ ซึ่งอาศัยแนวคิดของบลูมเป็นพื้นฐาน ว่าประกอบด้วยทักษะสำคัญ 4 ระดับ คือ

1. การเข้าใจตามตัวอักษร ระดับนี้มุ่งเน้นการอ่านให้ได้ความคิดความเข้าใจตามเนื้อเรื่อง ซึ่งปรากฏอย่างชัดเจนในเนื้อเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะประกอบด้วย 2 ทักษะด้วยกัน

1.1 การจำได้ คือ การหาข้อความที่ปรากฏอย่างชัดเจนในเรื่องที่อ่านหรือแบบฝึกหัด ซึ่งใช้เนื้อความจากเรื่องที่อ่าน โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงเลย ซึ่งรายละเอียดของการจำได้มีดังนี้

- การจำรายละเอียด
- การจำใจความสำคัญ
- การจำลำดับของเนื้อเรื่อง
- การจำความเหมือนและความแตกต่าง
- การจำเชิงเหตุผล
- การจำอรรถลักษณะการ

1.2 การจำระลึก คือ การตรวจสอบดูว่าผู้เรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน โดย อาศัยความทรงจำได้หรือไม่ ซึ่งรายละเอียดของการระลึกมีดังนี้

- การระลึกรายละเอียด
- การระลึกใจความสำคัญ
- การระลึกลำดับเรื่อง
- การระลึกความเหมือนและความแตกต่าง
- การระลึกเชิงเหตุผล
- การระลึกอรรถลักษณะการ

2. ความเข้าใจขั้นการอนุมาน (Inferential Comprehension) ระดับนี้มุ่งให้ผู้เรียนแสดงให้ เห็นว่า สามารถอนุมานได้โดยการวิเคราะห์เนื้อหาในเรื่องความรู้ส่วนตัวที่มีความคิดและ จินตนาการเป็นพื้นฐานของการเดา หรือสมมติที่นอกเหนือไปจากข้อความที่ปรากฏ ซึ่งมี รายละเอียดดังนี้

- 2.1 การอนุมานรายละเอียด
- 2.2 การอนุมานใจความสำคัญ
- 2.3 การอนุมานลำดับเรื่อง
- 2.4 การอนุมานความเหมือนและความแตกต่าง
- 2.5 การอนุมานความสัมพันธ์เชิงเหตุผล
- 2.6 การอนุมานอัตตลักษณ์การ
- 2.7 การอนุมานผลที่ตามมา
- 2.8 การอนุมานโวหาร

3. ความเข้าใจในขั้นประเมิน (Evaluative Comprehension) ระดับนี้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจเรื่องี่อ่าน โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ภายนอก เช่น ข้อความที่ได้รับการบอกเล่าจากครู ผู้เชี่ยวชาญหรือจากข้อเขียนที่ได้มาจากแหล่งที่เป็นที่ยอมรับ และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ภายใน เช่น ประสบการณ์ของผู้อ่าน หรือมาตรฐานเกี่ยวกับเรื่องที่ทำกรพิจารณาตามแนวทวงความถูกต้อง และการยอมรับคุณค่า ความสมบูรณ์มีดังนี้

- 3.1 การตัดสินใจเกี่ยวกับความแท้จริงหรือฝันเฟื่อง
- 3.2 การตัดสินใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็น
- 3.3 การตัดสินใจเกี่ยวกับความพอเพียงหรือความเที่ยงตรง
- 3.4 การตัดสินใจเกี่ยวกับความเหมาะสม
- 3.5 การตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่าการเป็นที่พึงปรารถนาหรือการยอมรับ

4. การเข้าใจในขั้นซาบซึ้ง (Appreciative Comprehension) ระดับนี้เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงเทคนิค รูปแบบ โครงสร้างทางวรรณกรรมที่ผู้เขียนใช้เป็นเครื่องมือกระตุ้นผู้อ่านให้เกิดการตอบสนองทางอารมณ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- 4.1 การตอบสนองทางอารมณ์ต่อแนวทางการเดินเรื่อง
- 4.2 การเทียบตนเองกับบุคคลหรือเหตุการณ์
- 4.3 การมีปฏิกิริยาต่อการใช้ภาษาของผู้เรียน
- 4.4 การจินตภาพ

กู๊ดแมน และสมิท (Goodman, 1970 ; Smith, 1971) ได้ให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่านว่า เป็นผลของการผสมผสานความหมายที่ผู้เขียนตั้งใจถ่ายทอดในรูปแบบสื่อที่เป็นลายลักษณ์อักษร (ซึ่งอาจจะสมบูรณ์ ชัดเจนยากง่ายต่อการสร้างความหมายต่างกัน) กับความรู้เดิมและความหมายของผู้อ่าน ข้อความที่อ่านจะเป็นอะไร อย่างไร รวมทั้งความต้องการของผู้อ่านว่า อยากจะเรียนรู้อะไรจากสิ่งี่อ่านนั้น

บอนด์ และ ทิงเกอร์ (Bond and Tinker, 1957 : 234 - 235) ได้ให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่านว่า เป็นความเข้าใจในการอ่านมีความสัมพันธ์กันตามลำดับดังนี้

1. ความหมายของคำเป็นรากฐานของความเข้าใจในการอ่าน ถ้าเข้าใจความหมายของคำศัพท์ชัดเจน และกว้างย่อมช่วยให้เข้าใจประโยค และเรื่องราวที่อ่านได้ดี
2. หน่วยความคิด โดยแบ่งการอ่านเป็นกลุ่มคำให้ได้ความหมายของคำที่ต่อเนื่องกันเป็นกลุ่ม ๆ แทนการอ่านทีละคำ จะทำให้เข้าใจประโยคได้ดีขึ้น
3. การเข้าใจประโยค คือ การเอาหน่วยความคิดย่อยมาสัมพันธ์กันจนได้ความเข้าใจประโยค
4. การเข้าใจตอน คือ ความสามารถในการนำประโยคในตอนนั้น ๆ มาสัมพันธ์กัน จึงอ่านได้เข้าใจขึ้น
5. การเข้าใจเรื่องราว เพื่อให้เข้าใจเรื่องราวหรือข้อความที่อ่าน จะต้องเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างข้อความสำคัญ ๆ ในแต่ละตอน

เบอร์ตัน (Burton, 1956 : 321) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านว่า ต้องอาศัยความสามารถหลายด้านประกอบกัน คือ

1. การเข้าใจความหมายของคำศัพท์
2. การเรียงลำดับความได้
3. จับความคิดสำคัญได้
4. สังเกตความสัมพันธ์ของข้อความที่อ่านได้
5. แยกประเภท สรุปความ และคาดการณ์ล่วงหน้าได้

ดังนั้นสรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่าน เป็นกระบวนการทางด้านสติปัญญาที่เกิดจากการที่ผู้อ่านได้มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบทอ่านหรือเนื้อหาที่อ่านกับประสบการณ์เดิมของผู้อ่านที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ที่อ่าน โดยผ่านกระบวนการเลือก และตัดสินใจความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้ได้ถูกต้องตรงกัน

4.6 ทฤษฎีการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านนั้นเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนและการพัฒนาตนเอง เป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างข้อความที่อ่านและความรู้พื้นฐานเดิมของผู้อ่าน ด้วยหลักการที่ว่า ข้อมูลใหม่จะถูกบรรจุในโครงสร้างความรู้เดิมที่มีอยู่ในสมอง โดยลักษณะต่าง ๆ ของโครงสร้างความรู้เดิมนั้นจะต้องเหมาะสมกับข้อมูลใหม่ที่รับเข้ามา และหลังจากหลักการนี้ส่งผลทำให้เกิดการ

ประมวลความ 2 รูปแบบ คือ การประมวลความแบบล่าง – ๓ – บน หรือ ฐาน๓ – ยอด และการประมวลแบบบน – ๓ – ล่าง หรือยอด๓ – ฐาน

1. การประมวลความแบบล่าง – ๓ – บน หรือ ฐาน – ๓ – ยอด เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า รูปแบบการรับข้อมูล (Data – Driven – Model) เกิดจากการกระตุ้นของข้อมูลใหม่ ผู้อ่านจะเข้าใจเรื่องราวโดยการรับข้อมูลเข้ามา ซึ่งข้อมูลเหล่านั้นต้องมีคุณสมบัติเหมาะสมกับโครงสร้างระดับพื้นฐาน โครงสร้างความรู้เดิมเหล่านี้จะเรียงเป็นชั้น ๆ ขึ้นไป จากระดับเฉพาะเจาะจง (ล่าง) ไปสู่ระดับทั่วไป (บน) และจะมีลักษณะของการจัดระเบียบความหมายอยู่ที่ตัวอักษรที่รวมกันเป็นข้อความ

2. การประมวลแบบบน – ๓ – ล่าง หรือยอด – ๓ – ฐาน หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การผลักดันความคิด (Conceptually Driven) รูปแบบนี้จะเน้นการสร้างความหมายมากกว่า การถอดความหมายจากตัวเรื่อง ภายใต้รูปแบบนี้ การอ่าน หมายถึง การโต้ตอบระหว่างผู้อ่านและเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นจุดกลางของกระบวนการการอ่านนี้ และผู้อ่านได้นำความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องภาษา สิ่งเร้า ความสนใจ และทัศนคติที่มีต่อเรื่องที่อ่านไปพร้อมด้วยในขณะที่อ่าน รูปแบบนี้ความหมายจะอยู่ที่ตัวผู้อ่าน ดังนั้น ผู้อ่านจะต้องเป็นผู้กระทำ คือ เป็นผู้สร้างความหมายขึ้นมาใหม่ ส่วนประกอบที่สำคัญของรูปแบบนี้ คือ ความสนใจ สิ่งเร้า ความรู้

จากผลงานการวิจัย ของคาร์เรล (Carrell, Patricia L. and Eisterhold, Joan c ; 1988 : 12) ปรากฏว่า ผู้อ่านที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง หรือ ภาษาต่างประเทศ มีแนวโน้มที่จะทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน โดยใช้รูปแบบการประมวลข้อมูลจากล่าง – ๓ – บน เช่น ความรู้เรื่องคำศัพท์ ความหมายของคำศัพท์ ประเภทของคำและ โครงสร้างของไวยากรณ์ที่ผู้อ่านเคยเรียนรู้มาก่อนแล้ว ผู้อ่านยังไม่สามารถใช้ข้อความรอบ ๆ เคาความหมายของคำได้ถูกต้อง ผู้อ่านยังไม่สามารถใช้สิ่งชี้แนะทางเนื้อความหรือความรู้เดิมเกี่ยวกับการอ่าน มาช่วยในการสร้างความหมายของเรื่องที่อ่าน อีกด้วย

สิ่งสำคัญของรูปแบบการประมวลข้อมูลจากล่าง – ๓ – บน และรูปแบบการประมวลแบบบน-๓-ล่าง คือ การประมวลข้อมูลทั้ง 2 รูปแบบ ความจะเกิดขึ้นไปพร้อมกันในทุก ๆ ระดับ ข้อมูลที่ได้รับมาใหม่ จำเป็นต้องถูกต่อเติมให้สมบูรณ์ โดยผ่านกระบวนการของรูปแบบการประมวลข้อมูลจากล่าง – ๓ – บน และกระบวนการบน – ๓ – ล่าง จะทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น ถ้าเรื่องนั้นตรงกับการคาดการณ์ทางความคิด รูปแบบการประมวลข้อมูลจากล่าง-๓-บน จะช่วยให้ผู้อ่านมีความไวต่อความรู้ที่แปลกหรือไม่ตรงกับข้อเกี่ยวกับเนื้อหาที่ผู้อ่านมีอยู่ ส่วนรูปแบบการประมวลจากบน – ๓ – ล่าง จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถแก้ปัญหาในการตีความสิ่งที่กำกวมอยู่หรือช่วยให้สามารถเลือกตีความข้อความข้อมูลที่ได้รับเข้ามาใหม่ ตามทางเลือกที่เป็นไปได้ถูกต้อง (เดือนใจ ดันงามตรง, 2529 : 89 - 90)